

RADIONICA · 2026

eUNMO Repozitorij i Digitalni Akademski Resursi Univerziteta

Digitalna čitaonica: alati za učenje i istraživanje

Salko Kovačić · Univerzitet "Džemal Bijedić" u Mostaru

Digitalna transformacija u visokom obrazovanju

Globalno, obrazovanje prolazi kroz temeljitu digitalnu transformaciju. Tradicionalne biblioteke i arhivi ustupaju mjesto **digitalnim repozitorijima** koji omogućavaju trenutni pristup znanju, bez granica i bez vremenskih ograničenja.

Globalni trend

Digitalni repozitoriji postali su standardna praksa u visokom obrazovanju i naučnoistraživačkim institucijama.

Nacionalni i UNMO kontekst

Bosna i Hercegovina sporije razvija digitalnu akademsku infrastrukturu, dok **UNMO kontinuirano ulaže u digitalnu transformaciju.**

Šta je eUNMO repozitorij?

eUNMO je **centralizirana digitalna platforma** Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru namijenjena prikupljanju, čuvanju i dijeljenju akademskih resursa.

Centralizirani sistem

Jedinstvena tačka pristupa svim akademskim resursima univerziteta

Dostupnost

Online pristup 24/7 sa bilo kojeg uređaja i lokacije

Namjena

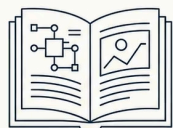
Podrška studentima, nastavnicima, istraživačima i bibliotekarima

Pouzdanost

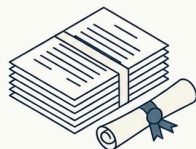
Bezbedno čuvanje i dugoročna arhivacija akademskog sadržaja

Digitalne kolekcije Univerziteta

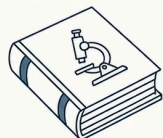
Naučni radovi

Objavljeni istraživački radovi i zbornici sa konferencija.

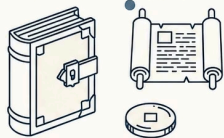
Diplomski i završni radovi

Bachelor i master teze.

Doktorske disertacije

Doktorske teze i istraživanja.

Digitalizirana kulturna baština

Digitalizirana kulturna baština i građa nematerijalne baštine.

eUNMO repozitorij objedinjuje **četiri ključne kategorije** akademskih resursa koje čine temelj digitalne biblioteke Univerziteta. Svaka kategorija omogućava pretraživanje po autoru, predmetu, godini, ključnim riječima i slično.

CILJ: Svi završni, diplomski i doktorski radovi dostupni u punom tekstu za "registrovane" korisnike.

OTVORENI PRISTUP

Naučni časopisi i Open Access

Šta je Open Access?

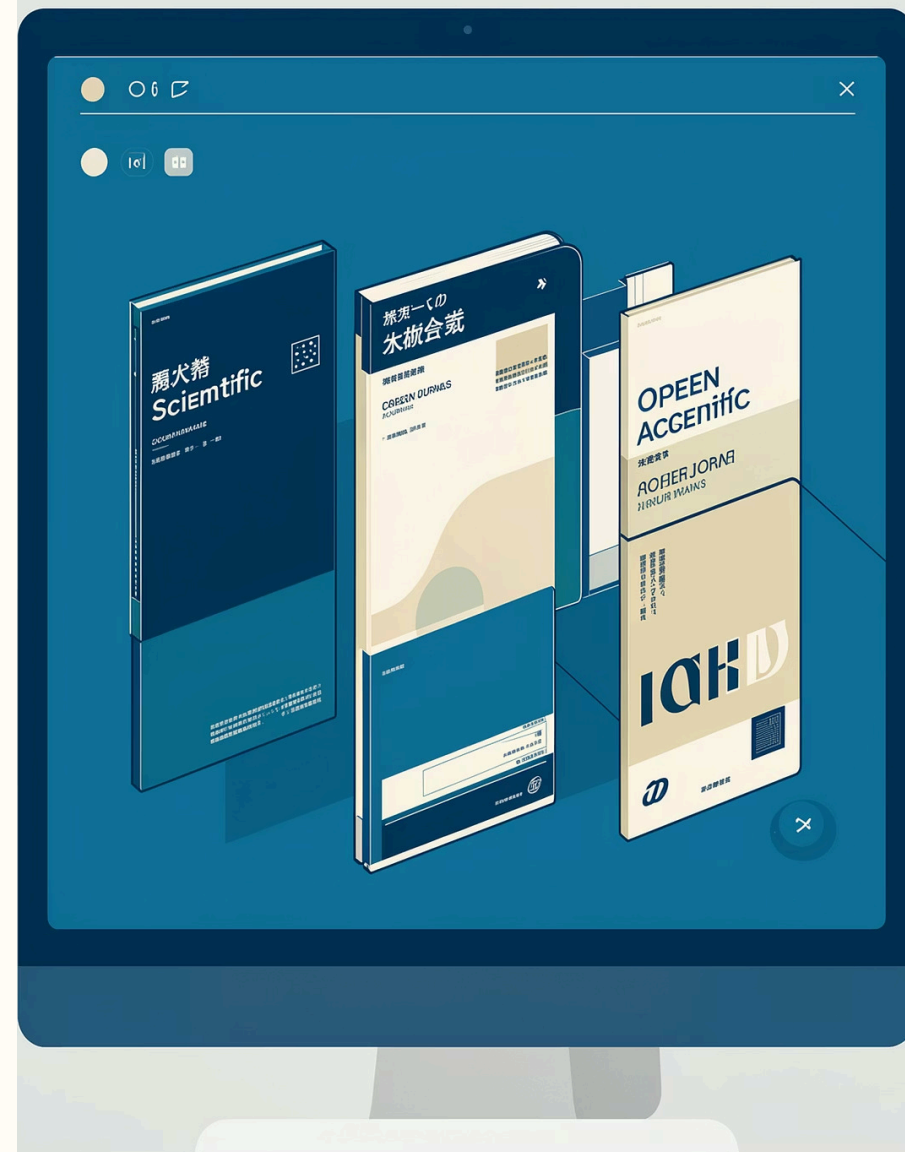
Model naučnog objavljivanja koji omogućava **besplatan i slobodan pristup** naučnim radovima bez pretplate i uz minimalna ograničenja korištenja

Dostupni resursi

Međunarodni i regionalni naučni časopisi, konferencijski zbornici i recenzirani radovi dostupni putem eUNMO platforme

Zašto je važan?

Ubrzava naučni napredak, povećava vidljivost istraživanja i podržava **međunarodnu akademsku saradnju**

Digitalizacija kulturne baštine

Store i rijetke knjige

Digitalizacija rijetkih knjiga iz **19. vijeka** i historijskih rukopisa čuva kulturno naslijeđe i čini ga dostupnim istraživačima širom svijeta.

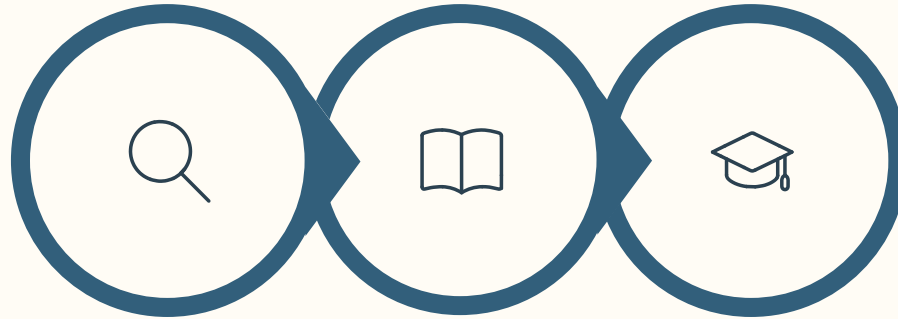
→ OCR tehnologija

Optičko prepoznavanje znakova omogućava pretragu teksta unutar digitaliziranih dokumenata sa ciljem lakšeg pretraživanja

→ Dugoročna arhivacija

Standardizovani formati osiguravaju trajnost digitalnih zapisa za buduće generacije

Repozitorij u učenju i istraživanju

Pretraživanje

Pristup

Korištenje

Studenti i istraživači moći će koristiti eUNMO repozitorij kroz jednostavan proces pretraživanja, pristupa i korištenja akademskih resursa u svakodnevnom radu.

Za studente

Pristup diplomskim radovima, dosotupnoj literaturi i nastavnim materijalima

Za nastavnike

Dijeljenje nastavnih resursa i praćenje akademskog doprinosa

Za istraživače

Objavljivanje radova, citiranost i međunarodna vidljivost

PREDNOSTI

Prednosti digitalnih akademskih resursa

24/7

Dostupnost

Resursi dostupni u svakom trenutku, bez vremenskih ograničenja

100%

Digitalni pristup

Svi resursi dostupni online bez fizičkog prisustva u biblioteci

∞

Skalabilnost

Neograničen broj korisnika istovremeno pristupa resursima

0

Geografskih barijera

Pristup iz bilo kojeg dijela svijeta putem interneta

✔ Digitalni resursi podržavaju **međunarodnu saradnju** i otvaraju vrata globalnoj akademskoj zajednici.

BUDUĆNOST

Budući razvoj i digitalna transformacija

Svi moduli su u potpunosti integrisani sa HR modulom, što omogućava jedinstveno upravljanje sadržajem, korisnicima i administrativnim procesima.

01

Završeno

Prva faza kreiranja časopisa, usklađenih sa OJS

03

U pripremi

Dodavanje diplomskih i doktorskih radova

02

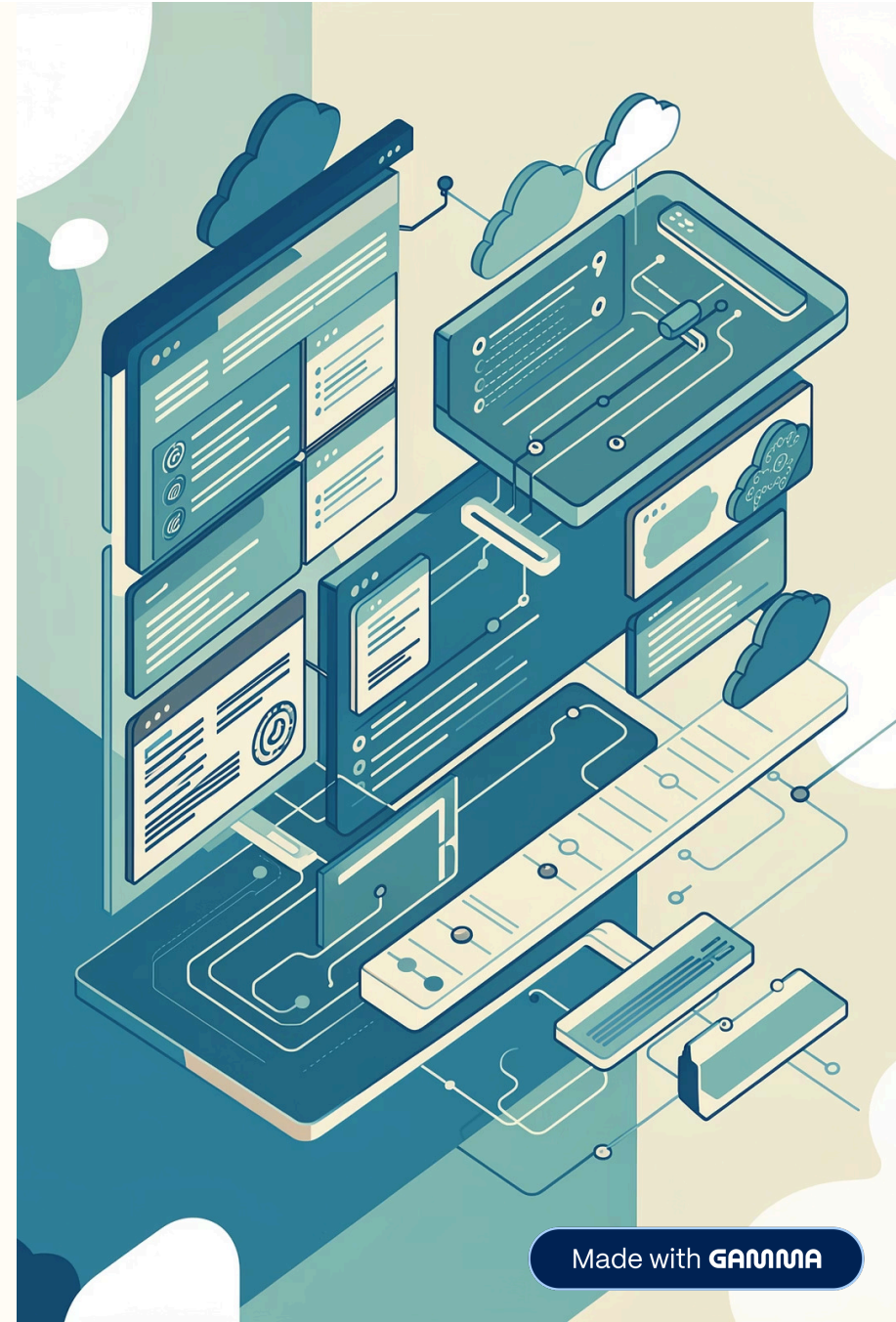
U pripremi

Repozitorij drugih naučnih članaka sa vanjskih časopisa

04

Razmatranje

Integracija konferencija i projekata

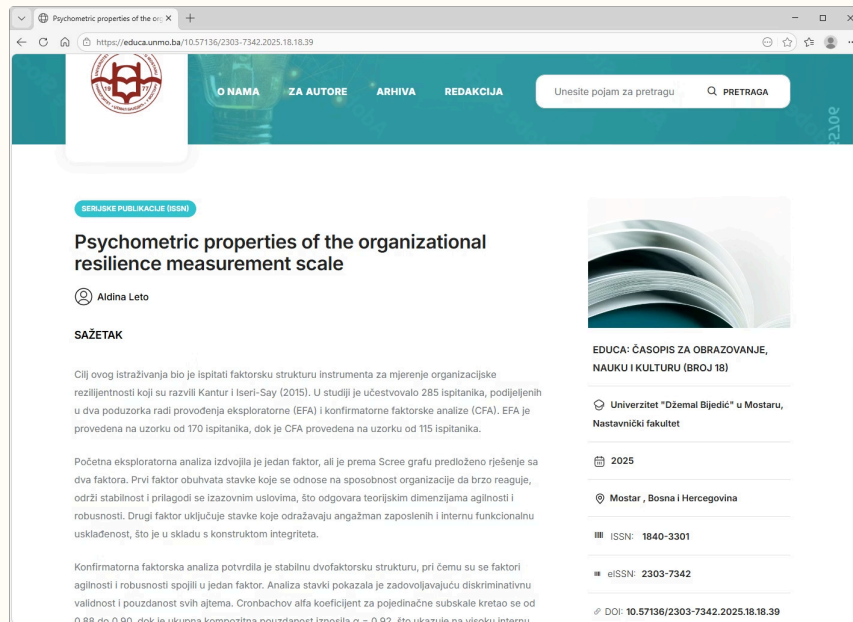

Primjer: Objavljeni članak u časopisu EDUCA

Na slici je prikazan objavljeni naučni članak o populacijskoj strukturi *Sabanjevije balcanice* iz rijeke Save.

Glavne informacije

- **Autori:** prikazani u originalnom članku
- **Godina objavljivanja:** prikazana na naslovnoj stranici članka
- **DOI:** naveden u publikaciji
- **ISSN i eISSN:** časopis EDUCA

The screenshot shows the website for the journal EDUCA. The page features a teal header with navigation links: 'O NAMA', 'ZA AUTORE', 'ARHIVA', and 'REDAKCIJA'. A search bar is present with the text 'Unesite pojam za pretragu' and a 'PRETRAGA' button. The main content area displays the article title 'Psychometric properties of the organizational resilience measurement scale' by Aldina Leto. Below the title is a 'SAŽETAK' (Abstract) section. The abstract text describes the study's aim to test the factor structure of an organizational resilience scale. It mentions that the study involved 285 participants and used exploratory and confirmatory factor analysis. The results indicate a stable two-factor structure. The article is published in the journal 'EDUCA: ČASOPIS ZA OBRAZOVANJE, NAUKU I KULTURU (BROJ 18)' from the University of Mostar. The page also lists the ISSN (1840-3301) and eISSN (2303-7342) for the journal, along with the DOI (10.57136/2303-7342.2025.18.18.39).

 Cijeli članak je dostupan u punom tekstu na educa.unmo.ba

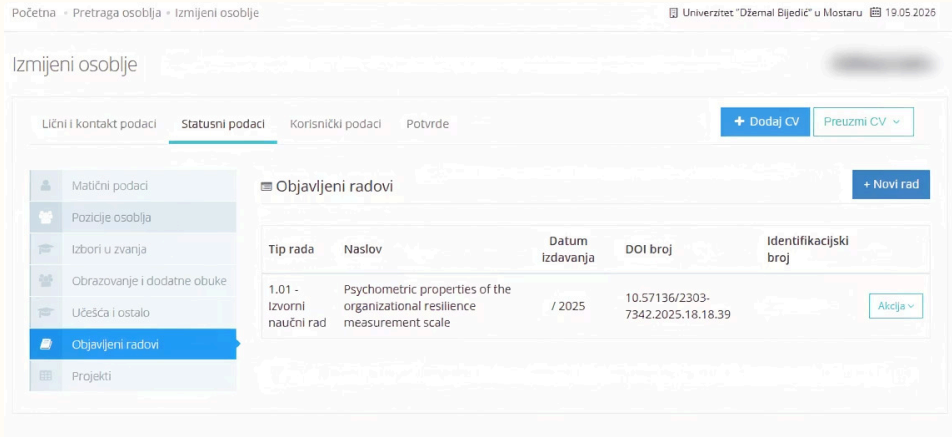
Profil istraživača u HR modulu

Svaki istraživač ima personalizirani profil koji može prikazivati sve njegove objavljene radove, citiranost i akademski doprinos. Profil je dostupan svim korisnicima platforme i služi kao digitalni CV istraživača.

Ključne informacije na profilu:

- Osnovni podaci (ime, institucija, kontakt)
- Svi objavljeni radovi sa linkovima na pune tekstove

Primjer na slici pokazuje kako se rad iz časopisa EDUCA prikazuje na profilu istraživača, sa svim relevantnim metapodacima, mogućnošću preuzimanja i dijeljena na društvenim mrežama.

ZAKLJUČAK

Znanje bez granica

eUNMO repozitorij i digitalni akademski resursi Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru predstavljaju **temelj moderne akademske infrastrukture**: otvoreni, dostupni i spremni za budućnost.

 Pristupite

nir.unmo.ba

 Kontakt

biblioteka@unmo.ba

 Autor

Salko Kovačić

"Digitalna čitaonica nije samo tehnologija: ona je most između prošlosti i budućnosti znanja."

Hvala na pažnji! Prostor za pitanja i diskusiju.